

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ
ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ**

Ιούνιος 2016

Με στόχο την προστασία των εργαζομένων στα σώματα ασφαλείας θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τα άτομα που έρχονται σε στενή επαφή με πρόσφυγες ή μετανάστες, μετά από αξιολόγηση κινδύνου από την υγειονομική υπηρεσία τους.

Θα θέλαμε να επιστήσουμε τη προσοχή σας ιδιαίτερα στα γενικά μέτρα προστασίας κατά των τροφιμογενών ή υδατογενών νοσημάτων και νοσημάτων που μεταδίδονται μέσω δήγματος εντόμων, καθώς και στα μέτρα ατομικής υγιεινής που αναφέρονται παρακάτω.

A. Πρόληψη νοσημάτων μέσω εμβολιασμού

Όλα τα μέλη των σωμάτων ασφαλείας που έρχονται σε στενή επαφή με προσφυγικό – μεταναστευτικό πληθυσμό συστήνεται να έχουν **εμβολιαστεί με όλα τα εμβόλια του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών του Υπουργείου Υγείας** για τους ενήλικες, με στόχο την προστασία τους για τα συγκεκριμένα νοσήματα.

Ειδικότερα:

- **Αν δεν έχουν** ήδη εμβολιαστεί με το **εμβόλιο τετάνου- διφθερίτιδας και ακυτταρικό κοκκύτη – πολιομυελίτιδας (Tdap- polio) τύπου ενηλίκων** ή είναι άγνωστο το ιστορικό εμβολιασμού τους, **συστήνεται** να εμβολιαστούν με μία δόση Tdap- polio και στη συνέχεια να συνεχίζουν τον εμβολιασμό τους με το εμβόλιο τετάνου – διφθερίτιδας (Td) κάθε δέκα χρόνια. Σημειώνεται ότι το Tdap –polio μπορεί να χορηγηθεί ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από προηγούμενο εμβολιασμό με Td.
- Τα μέλη των σωμάτων ασφαλείας που γεννήθηκαν το 1970 ή αργότερα και δεν έχουν τεκμηριωμένο ιστορικό εμβολιασμού με το **εμβόλιο ιλαράς-παρωτίτιδας-ερυθράς (MMR)**, θα πρέπει να εμβολιαστούν με τουλάχιστον μία δόση του **εμβολίου αυτού**, εκτός εάν υπάρχει αντένδειξη ή επιβεβαιωμένη ανοσία.
- Θα πρέπει ετησίως να διενεργείται ο **εμβολιασμός έναντι της γρίπης**.
- Τα μέλη των σωμάτων ασφαλείας που **δεν έχουν αποδεδειγμένη** ανοσία στην ανεμευλογιά (προηγηθείσα νόσηση ή εμβολιασμός), θα πρέπει να εμβολιάζονται με δύο δόσεις **εμβολίου ανεμευλογιάς**, εκτός εάν υπάρχει συγκεκριμένη αντένδειξη.
- Συστήνεται ο **εμβολιασμός έναντι της ηπατίτιδας Β** όλων των επίνοσων ατόμων που δεν εμβολιάστηκαν κατά την παιδική ηλικία, με συνολικά τρεις δόσεις εμβολίου.

Λόγω των ειδικών συνθηκών διαβίωσης στους χώρους προσωρινής φιλοξενίας προσφύγων - μεταναστών και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή ενδημικότητα της ηπατίτιδας Α σε πολλές από τις χώρες προέλευσης του συγκεκριμένου πληθυσμού, αλλά και τον κίνδυνο σοβαρών επιπλοκών της λοίμωξης από ιό ηπατίτιδας Α σε ενήλικες, συστήνεται ο **εμβολιασμός έναντι της ηπατίτιδας Α** με δύο δόσεις εμβολίου σε όλα τα μέλη των σωμάτων ασφαλείας που έρχονται σε επαφή με τον προσφυγικό πληθυσμό.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση εμφάνισης έξαρσης κρουσμάτων λοιμωδών νοσημάτων όπως ο τυφοειδής πυρετός και άλλα νοσήματα τα οποία προλαμβάνονται με εμβολιασμό, μπορεί να απαιτηθούν επιπλέον εμβολιασμοί (π.χ. εμβόλια έναντι τυφοειδούς πυρετού ή χολέρας).

Β. Πρόληψη μετάδοσης τροφιμογενών ή υδατογενών νοσημάτων και νοσημάτων που μεταδίδονται μέσω δήγματος εντόμων.

Είναι απαραίτητη η διασφάλιση πρόσβασης σε ασφαλή τρόφιμα και εμφιαλωμένο νερό για όλους τους εργαζόμενους στα σώματα ασφαλείας που απασχολούνται στους χώρους φιλοξενίας μεταναστών και προσφύγων. Επίσης, λόγω του κινδύνου μετάδοσης νοσημάτων μέσω διαβίβαστων και ειδικότερα με δήγματα κουνουπιών (ελονοσία, ιός Δυτικού Νείλου) συστήνεται η εφαρμογή μέτρων προστασίας για την αποφυγή δηγμάτων από κουνούπια με χρήση αντικουνουπικών σκευασμάτων.

Γ. Εφαρμογή κανόνων υγιεινής των χεριών και βασικών προφυλάξεων

Τα χέρια πρέπει να πλένονται:

- Μετά από κάθε σωματική επαφή με πρόσφυγες – μετανάστες σε χώρους φιλοξενίας αυτών.
- Μετά από κάθε επαφή με βιολογικά υγρά.
- Μετά από κάθε επαφή με αντικείμενα που ανήκουν στο άψυχο περιβάλλον τους (π.χ. ιματισμός, παιχνίδια, έντυπα κτλ).
- Μετά από αφαίρεση ιατρικών γαντιών μίας χρήσης.
- Μετά τη χρήση τουαλέτας
- Πριν την κατανάλωση φαγητού ή νερού

Τα χέρια πλένονται σχολαστικά με σαπούνι και νερό. Σε περίπτωση που τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα με ρύπους ή βιολογικά υγρά, ή δεν είναι διαθέσιμα σαπούνι και νερό, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο διάλυμα αλκοολούχου αντισηπτικού.

Ειδικότερα:

- Χρησιμοποιούμε την απαραίτητη δόση σαπουνιού ή αλκοολούχου αντισηπτικού (3 – 5 ml).
- Τρίβουμε με προσοχή όλες τις επιφάνειες των χεριών (παλάμες, μεσοδακτύλια διαστήματα, ακροδάχτυλα, εσωτερική επιφάνεια αντίχειρα), για 30 έως 60 δευτερόλεπτα.
- Εάν έχουμε χρησιμοποιήσει μόνο αλκοολούχο αντισηπτικό, αφήνουμε τα χέρια μας να στεγνώσουν.

Βασικές Προφυλάξεις

A. Υγιεινή των χεριών

B. Χρήση γαντιών

- Όταν υπάρχει κίνδυνος έκθεσης σε αίμα ή άλλα βιολογικά υγρά.
- Όταν υπάρχει η πιθανότητα επαφής με βλεννογόνους ή περιοχές με λύση συνέχειας του δέρματος.

Γ. Χρήση προστατευτικής ενδυμασίας

- Όταν υπάρχει κίνδυνος εκτίναξης αίματος ή άλλων βιολογικών υγρών.

Δ. Χρήση μάσκας

- Χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, όταν υπάρχει κίνδυνος εκτίναξης αίματος ή άλλων βιολογικών υγρών.

Ε. Οφθαλμική προστασία

- Όταν υπάρχει κίνδυνος εκτίναξης αίματος ή άλλων βιολογικών υγρών

Δ. Εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη νοσημάτων που μεταδίδονται μέσω σταγονιδίων του αναπνευστικού συστήματος

Τα ακόλουθα μέτρα θα πρέπει να συστήνονται για όλα τα άτομα (πρόσφυγες – μετανάστες) με σημεία και συμπτώματα αναπνευστικής λοίμωξης που έρχονται σε επαφή με τους εργαζόμενους των σωμάτων ασφαλείας:

- Καλύψτε τη μύτη και το στόμα κατά το βήχα ή το φάρνισμα
- Χρησιμοποιήστε εάν είναι διαθέσιμα, χαρτομάντιλα για τις εκκρίσεις και απορρίψτε τα στο κοντινότερο κάδο απορριμμάτων μετά από τη χρήση τους
- Εφαρμόστε υγιεινή των χεριών (σύμφωνα με τα παραπάνω)
- Αποφύγετε την επαφή των χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα

Σε περιπτώσεις επαφής σε απόσταση μικρότερη του ενός μέτρου, με άτομα που εμφανίζουν συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού συστήματος συστήνεται η χορήγηση στους ασθενείς απλής χειρουργικής μάσκας για τον περιορισμό της διασποράς παθογόνων μικροοργανισμών μέσω των μολυσμένων σταγονιδίων. Επιπρόσθετα, και οι εργαζόμενοι στα σώματα ασφαλείας θα πρέπει να φορούν κατά την επαφή τους, απλή χειρουργική μάσκα καθώς και γάντια μιας χρήσης εάν υπάρχει πιθανότητα άμεσης ή έμμεσης επαφής (μολυσμένα αντικείμενα ή επιφάνειες) με εκκρίσεις των ασθενών.

Σημειώνεται ότι ενδέχεται να υπάρχει επικαιροποίηση των οδηγιών ανάλογα με τα επιδημιολογικά δεδομένα των χώρων φιλοξενίας προσφύγων – μεταναστών.